

Για το ότι πρέπει να βαδίζουμε το δρόμο του Θεού με άγρυπνο πνεύμα, χωρίς να χάνουμε τον καιρό μας (Αββάς Δωρόθεος)

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : 19 Μαρτίου, 2018

1' Διδασκαλία

Αδελφοί μου, ἄς μεριμνήσουμε μέ ἄγρυπνη φροντίδα γιά τίς ψυχές μας. Ποιός θά μᾶς ξαναδώσει αὐτό τό χρόνο, ἂν τόν χάσουμε; Πραγματικά θά ῥθει ὦρα πού θ' ἀναζητοῦμε αὐτές τίς ἡμέρες καί δέν θά τίς βρῖσκουμε. Ὁ ἀββάς Ἀρσένιος ἔλεγε πάντοτε στόν ἑαυτόν του: «*Ἀρσένιε, γιά ποιό λόγο ἄφησες τόν κόσμο;*»¹. Ἐμεῖς ὁμως ζοῦμε μέ τόση ἀμέλεια πού οὔτε ξέρουμε γιὰτί ἀφήσαμε τόν κόσμο, οὔτε ξέρουμε τί σημαίνει αὐτό πού θελήσαμε. Γι' αὐτό, ὄχι μόνο δέν προκόβουμε, ἀλλά καί πάντοτε εἴμαστε γεμάτοι θλίψη. Καί αὐτό μᾶς συμβαίνει ἐπειδή δέν παρακολουθοῦμε ἄγρυπνα τήν καρδιά μας. Πραγματικά, ἂν θελαμε λίγο ν' ἀγωνιστοῦμε δέν θά στενοχωριόμαστε καί δέν θά κουραζόμαστε γιά πολύ. Γιατί καί ἂν ἀκόμα στήν ἀρχή βιάζει κανείς τόν ἑαυτόν του, ὁμως μέ τόν ἀγώνα σιγά – σιγά προοδεύει, καί στή συνέχεια τά κάνει ὅλα ξεκούραστα, γιὰτί ὁ Θεός βλέπει ὅτι πιέζει τόν ἑαυτόν του καί τόν βοηθαίει.

Καί ἐμεῖς λοιπόν ἄς βιάσουμε τούς ἑαυτούς μας, ἄς βάλουμε ἀρχή, ἄς ἐπιθυμήσουμε μέ ὅλη μας τήν ψυχή τό καλό. Γιατί καί ἂν ἀκόμα δέν βρισκόμαστε στήν τελειότητα, ὁμως καί μόνο τό νά θέλουμε εἶναι ἡ ἀρχή τῆς σωτηρίας μας. Γιατί ἀπό τή θέληση προχωρᾶμε, μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ, στόν ἀγώνα καί ἀπό τόν ἀγώνα βοηθιόμαστε ν' ἀποκτήσουμε τίς ἀρετές. Γι' αὐτό καί ἕνας ἀπό τούς Πατέρες ἔλεγε:

«*Δῶσε αἷμα καί πάρε πνεῦμα*»². Αὐτό σημαίνει τό «ἀγωνίσου καί ἡ ἀρετή θά ταυτιστεῖ μέ τό εἶναι σου».

Ὅταν σπούδαζα στόν κόσμο, στήν ἀρχή κουραζόμουνα πάρα πολύ, καί ὅταν ἐρχόταν ἡ ὦρα νά πιάσω βιβλίο στά χέρια μου, ἐνιωθα σάν νά πηγαινα νά πιάσω ἄγριο θηρίο. Καθώς ὁμως ἐπέμενα, βιάζοντας τόν ἑαυτό μου, βοήθησε ὁ Θεός, καί τόσο πολύ συνήθισα τή μελέτη, ὥστε νά μήν καταλαβαίνω τί ἔτρωγα καί τί ἔπινα ἢ πῶς κοιμόμουνα ἀπό τήν πολλή εὐχαρίστηση πού ἐνιωθα ἀπό τήν ἀνάγνωση. Καί ποτέ δέν μέ τράβηξε ἡ ἐπιθυμία νά πάω νά φάω μέ ἕναν ἀπό τούς φίλους μου, ἀλλά οὔτε κἄν τούς συναντοῦσα ὅταν εἶχα διάβασμα, παρόλο ὅτι ἤμουν κοινωνικός καί ἀγαποῦσα τούς φίλους μου.

...

Παρόμοια, **ἂν θέλει κανείς ν' ἀποκτήσει ἀρετή δέν πρέπει ν' ἀδιαφορεῖ οὔτε ν' ἀφήνει τό νοῦ του νά σκορπάει**. Γιατί ὅπως ἀκριβῶς κάποιος πού θέλει νά μάθει ἀρχιτεκτονική, δέν ἔχει τό νοῦ του σέ ἄλλη τέχνη, ἔτσι καί αὐτοί πού θέλουν νά μάθουν τήν πνευματική τέχνη, δέν πρέπει νά ἔχουν τό νοῦ τους σέ κανένα ἄλλο πράγμα, ἀλλά νύχτα – μέρα νά σκέπτονται γι' αὐτή, πῶς θά μπορέσουν νά τήν ἀποκτήσουν. Ὅσοι ὅμως δέν καταπιάνονται μ' αὐτό τό ἔργο μέ τέτοια διάθεση, ὄχι μόνο δέν προκόβουν, ἀλλά καί τσακίζονται γυροφέρνοντας ἔτσι ἄσκοπα. Γιατί, ἂν καθένας μας δέν ἀγωνιστεῖ μέ ἀνύστακτη φροντίδα καί προσοχή, πολύ εὐκολα θά ξεστρατίσει ἀπό τό σωστό δρόμο πού ὀδηγεῖ στίς ἀρετές.

Γιατί **οἱ ἀρετές βρίσκονται στό μέσον. Εἶναι ἡ βασιλική ὁδός** γιά τήν ὁποία εἶπε ἐκεῖνος ὁ ἅγιος Γέροντας:

*«Νά βαδίζετε τή βασιλική ὁδό καί νά ξέρετε πόσα μίλια ἔχετε διανύσει»*3.

Οἱ ἀρετές λοιπόν, ὅπως εἶπα, **βρίσκονται ἀνάμεσα στίς ὑπερβολές καί στίς ἐλλείψεις**. Γι' αὐτό ἔχει γραφεῖ:

«Μή ξεφεύγεις στά δεξιά, οὔτε στ' ἀριστερά (Παροιμ. Δ' : 27), ἀλλά νά βαδίζεις στή βασιλική ὁδό» (Ἀριθ. 20, 17).

Καί ὁ **Ἄγ. Βασίλειος** λέει:

*«Εὐθύς στήν καρδιά εἶναι ἐκεῖνος πού ὁ λογισμός του δέν ρέπει σέ ὑπερβολή ἢ σέ ἔλλειψη, ἀλλά ἐκεῖνος πού σκοπεύει τό μέσον, δηλαδή τήν ἀρετή»*4.

Νά, τί ἐννοῶ. Αὐτή ἡ ἴδια ἡ κακία δέν εἶναι τίποτα, δέν ἔχει οὔτε οὐσία οὔτε ὑπόσταση. Ἀλλοίμονο καί ἂν δέν ἦταν ἔτσι! Ἀλλά νά, τί συμβαίνει. Ἡ ψυχὴ μέ τό νά ξεφύγει ἀπό τή βασιλική ὁδό τῆς ἀρετῆς ἀποκτάει ἐμπάθεια καί τελεσιουργεῖ τό κακό. Στή συνέχεια λοιπόν τιμωρεῖται ἀπ' αὐτό τό ἴδιο τό κακό, γιατί χάνει τήν ἀνάπαυση πού εὕρισκε ζώντας φυσικά μέσα στήν ἀρετή... Ἔτσι καί ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ κάνει τό κακό εἰς βάρος της, χωρίς αὐτό νά ἔχει προηγουμένως καμιά οὐσία καί ὑπόσταση καί στή συνέχεια ἡ ἴδια ἡ ψυχὴ τιμωρεῖται ἀπ' αὐτό τό κακό. Καί καλά εἶπε ὁ **Ἄγιος Γρηγόριος**:

«Ἡ φωτιά βέβαια γεννιέται ἀπό τά ξύλα καί καίει τά ξύλα, ὅπως ἀκριβῶς τούς κακούς ἢ κακία5, πού γεννιέται ἀπό τούς κακούς καί καταστρέφει τούς κακούς».

Τό ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καί μέ τά ἀρρωστημένα σώματα. Ὄταν κανείς δέν προσέξει καί δέν φροντίσει τόν ἑαυτόν του στά θέματα τῆς υγείας, προκύπτει στόν

όργανισμό ή πλεονασμός ή έλλειψη και άπ' αυτό ο άνθρωπος χάνει την υγεία του. Όστε πριν άπ' αυτό δέν υπήρχε καμιά άρρώστια, ούτε τίποτα άλλο συνέβαινε. Και πάλι άφοϋ γιατρευτεί τό σϋμα δέν υπάρχει πουθενά ή άρρώστια. Κατά τόν ίδιο τρόπο και ή κακία είναι άρρώστια τής ψυχής, γιατί μ' αυτήν ή **ψυχή χάνει τή φυσική κατάσταση τής υγείας της, πού δέν είναι άλλη παρά ή άρετή** 6. Γι' αυτό είπαμε ότι οι άρετές βρίσκονται στη μέση, π.χ. ή **άνδρεία βρίσκεται μεταξύ τής δειλίας και τής θρασύτητας. Η ταπεινοφροσύνη βρίσκεται μεταξύ τής υπερηφάνειας και τής άνθρωπαρέσκειας. Παρόμοια ο σεβασμός βρίσκεται μεταξύ τής ντροπής και τής αναίδειας**. Έτσι, μέ τήν ίδια αναλογία και όλες οι άλλες άρετές. Άν λοιπόν βρεθεί άνθρωπος πού άξιώθηκε ν' άποκτήσει αυτές τις άρετές, αυτός βρίσκεται έντιμος στά μάτια του Θεού. Και ένϋ φαίνεται πάντοτε ότι τρώει και πίνει και κοιμάται, όπως όλοι οι άλλοι άνθρωποι, στην πραγματικότητα όμως είναι ιδιαίτερα έντιμος ένώπιον του Θεού για τις άρετές πού έχει. Άν όμως δέν παρακολουθεί κανείς μέ άγρυπνο μάτι τόν έαυτόν του και δέν τόν προφυλάσσει, εύκολα ξεστρατίζει ή στά δεξιά ή στ' αριστερά, δηλαδή ή στην υπερβολή ή στην έλλειψη και **γεννάει τήν άρρώστια πού είναι ή κακία**.

Αυτή λοιπόν είναι ή βασιλική όδός πού βάδισαν όλοι οι άγιοι. Τά δέ μίλια είναι οι διάφορες καταστάσεις πού πρέπει νά μετράει κανείς πάντοτε για νά βλέπει πού βρίσκεται σέ ποιό σημείο έφτασε, σέ ποιά κατάσταση βρίσκεται. Νά, τί έννοώ.

Έμεϊς μοιάζουμε μέ ανθρώπους πού έχουν σκοπό νά περπατήσουν μέχρι τούς Άγίους Τόπους.

Και άφοϋ βγήκαν από μιά πόλη, μερικοί περπάτησαν πέντε μίλια και σταμάτησαν.

Άλλοι περπάτησαν δέκα και άλλοι έφτασαν μέχρι τή μέση του δρόμου.

Άλλοι δέν περπάτησαν καθόλου, αλλά βγήκαν μέν από τήν πόλη, παρέμειναν όμως έξω από τις πύλες ανάμεσα στά σκουπίδια.

Άλλοι ένϋ βρίσκονται στό δρόμο, μερικές φορές περπατάνε δυό μίλια και χάνονται και γυρίζουν πίσω ή περπατάνε δυό μίλια και γυρίζουν πίσω πέντε.

Άλλοι περπάτησαν μέχρι τήν άγια Πόλη, παρέμειναν όμως έξω και δέν μπήκαν μέσα από τά τείχη της.

...

Γιατί υπάρχουν τρεις καταστάσεις στον άνθρωπο.

Είναι αυτός πού αφήνει τά πάθη του νά έκδηλώνονται ελεύθερα και

ἀνενόχλητα, εἶναι καί ἐκεῖνος πού δέν τά ἀφήνει νά ἐκδηλωθοῦν καθόλου, εἶναι καί αὐτός πού τά ξεριζώνει. Ἐκεῖνος πού ἀφήνει τά πάθη του νά ἐκδηλώνονται εἶναι αὐτός πού συμμορφώνει τή ζωή του μ' αὐτά, αὐτός πού ἀπαιτεῖ νά τοῦ δίνονται οἱ συνθήκες τῆς δραστηριότητος τοῦ πάθους, σάν νόμιμο δικαίωμα.

Αὐτός πού δέν ἐπιτρέπει στό πάθος νά ἐκδηλωθεῖ, εἶναι ἐκεῖνος πού οὔτε τό ἀφήνει ἐλεύθερο νά ἐκδηλωθεῖ, οὔτε τό ξεριζώνει, ἀλλά μέ περίσκεψη καί κυριαρχημένη θέληση τό ξεπερνάει τή στιγμή τοῦ πειρασμοῦ. Τό κρατάει ὅμως μέσα του.

Αὐτός δέ πού ξεριζώνει τό πάθος εἶναι ἐκεῖνος πού ἀγωνίζεται διαρκῶς καί κάνει ὅλα τά ἀντίθετα ἀπ' ὅσα τοῦ ὑπαγορεύει τό πάθος.

Καί οἱ τρεῖς αὐτές καταστάσεις ἔχουν πολύ πλάτος. Νά, τί ἐννοῶ. Θέλετε ν' ἀναφέρουμε ὁποιοδήποτε πάθος καί νά τό ἐξετάσουμε; Θέλετε νά μιλήσουμε γιά τήν ὑπερηφάνεια ἢ γιά τήν πορνεία; Ἡ θέλετε καλύτερα νά ποῦμε γιά τήν κενοδοξία, ἐπειδή πέφτουμε πολύ σ' αὐτή; Ἀπό κενοδοξία δέν ἀνέχεται ν' ἀκούσει κανείς μιά κουβέντα ἀπό τόν ἀδελφό του. Εἶναι κάποιος πού μόλις ἀκούει ἕνα λόγο ταρασσεται καί λέει πέντε λόγια ἢ δέκα, ἀντί γιά τή μιά κουβέντα πού τοῦ εἶπαν, καί μαλώνει καί ταρασσει. Ἀφοῦ δέ τελειώσει ἡ διαμάχη ἐξακολουθεῖ νά σκέπτεται ἄσχημα ἐναντίον ἐκείνου πού τοῦ εἶπε τό λόγο, καί νά θυμᾶται μέ ἐμπάθεια τό κακό πού τοῦ ἔγινε καί νά λυπᾶται γιατί δέν εἶπε περισσότερα ἀπ' ὅσα εἶπε. Καί ἐτοιμάζει μέσα του πολύ χειρότερα λόγια γιά νά τοῦ πεῖ καί πάντοτε λέει: «Ἄχ! Γιατί νά μὴν τοῦ πῶ κι αὐτό; Καί πρέπει νά τοῦ πῶ καί αὐτό». Καί βρίσκεται πάντοτε ὀργισμένος. Νά, αὐτή εἶναι ἡ μιά κατάσταση. Σ' αὐτήν τήν κατάσταση ἡ ἐνέργεια τοῦ κακοῦ ἔχει παγιωθεῖ στόν ἄνθρωπο. Ὁ Θεός νά μᾶς φυλάξει ἀπό τέτοια κατάσταση. Αὐτή ἡ κατάσταση κάνει τόν ἄνθρωπο ἄξιο τῆς κολάσεως. Γιατί κάθε ἀμαρτία πού δέν ἐξαφανίζεται μέ τή διόρθωση καί τή μετάνοια ὀδηγεῖ τόν ἄνθρωπο στόν ἄδη. Ἀλλά καί ἂν ἀκόμα ἕνας τέτοιος ἄνθρωπος θελήσει νά μετανοήσει, δέν μπορεῖ μόνος του νά ξεφύγει ἀπό τό πάθος, ἂν δέν ἔχει βοήθεια καί ἀπό μερικούς Ἁγίους, ὅπως ἀκριβῶς εἶπαν οἱ Πατέρες. Γι' αὐτό πάντοτε σᾶς λέω, φροντίστε νά κόψετε τά πάθη, πρὶν γίνουν μόνιμα ἰδιώματα τῆς ψυχῆς σας.

Εἶναι καί ἄλλος πού ταρασσεται μέν ὅταν ἀκούσει ἕνα λόγο καί λέει καί αὐτός πέντε λόγους ἢ καί δέκα ἀντί γιά τόν ἕνα. Καί στενοχωριέται γιατί δέν εἶπε ἄλλα τρίς χειρότερα ἀπ' αὐτά καί λυπᾶται καί τό θυμᾶται μέ ἐμπάθεια. Μένει δέ μερικές ἡμέρες ἔτσι καί μετά μετανοῖ.

Ἄλλος μένει ἔτσι μιά μέρα καί μετά μετανοῖ.

Ἄλλος βρίζει, μαλώνει, ταρασσεται, ταρασσει καί ἀμέσως μετανοῖ.

Κυτάξτε πόσες διαφορές καταστάσεων. Καί ὅμως ὅλοι αὐτοί εἶναι γιά τόν ἄδη,

έφόσον επιτρέπουν στο πάθος νά δρᾷ μέσα στην ψυχή τους.

...

Καθένας μας λοιπόν, όπως είπα, ἄς μάθει σέ ποιά κατάσταση ἀνήκει. Ἄν δηλαδή μέ τή θέλησή του δουλεύει στό πάθος καί τό ἀπολαμβάνει ἢ δέν τό κάνει μέ τή θέλησή του ὅμως νικιέται ἢ παρασύρεται ἀπό τή συνήθεια καί τό κάνει, καί μετά ἀπό τήν πράξη στενοχωριέται καί μετανοεῖ γιατί τό ἔκανε, ἢ ἀγωνίζεται νά συγκρατήσῃ τό πάθος μέ ἐπίγνωση ἢ μέ τή βοήθεια ἄλλου πάθους ἀγωνίζεται. Γιατί, ὅπως ἀκριβῶς εἴπαμε, πολλές φορές σιωπᾷ κανείς ἢ ἀπό κενοδοξία ἢ ἀπό ἀνθρωπαρέσκεια ἢ μέ λίγα λόγια ἀπό ἕναν ἐμπαθή ἀνθρώπινο λογισμό. Νά διερωτᾶται ἀκόμα ἄν ἄρχισε νά ξεριζώνει τό πάθος, καί ἄν τό ξεριζώνει μέ ἐπίγνωση καί κάνει ὅλα τά ἀντίθετα ἀπό τό πάθος. Καθένας ἄς μάθει σέ ποιό σημεῖο βρίσκεται, σέ ποιό μίλι τοῦ δρόμου.

Ἔχουμε ὑποχρέωση νά ἐρευνᾶμε τούς ἑαυτούς μας ὄχι μόνο καθημερινά, ἀλλά καί σέ τακτά χρονικά διαστήματα καί κάθε μήνα καί κάθε ἐβδομάδα , καί νά λέμε:

«Τήν πρώτη ἐβδομάδα τόσο πιεζόμουν ἀπ' αὐτό τό πάθος, ἄραγε τώρα πῶς εἶμαι»; Κατά παρόμοιο τόπο κατά διαστήματα νά λέμε ὅτι: «Πέρυσι, μέχρι αὐτοῦ τοῦ σημείου μέ νικοῦσε αὐτό τό πάθος. Τώρα πού βρίσκομαι»; Καί μ' αὐτόν τόν τρόπο καθημερινά νά ἐξετάζουμε τούς ἑαυτούς μας, ἄν προκόψαμε λίγο ἢ βρισκόμαστε στά ἴδια ἢ χειροτέρεψαμε.

Ὁ Θεός νά μᾶς χαρίσῃ δύναμη, ὥστε καί ἄν ἀκόμα δέν ξεριζώνουμε τό πάθος, τουλάχιστον νά μὴν τό ἐνεργοῦμε, ἀλλά νά τό συγκατοῦμε. Γιατί πραγματικά εἶναι πολύ βαρὺ πράγμα νά δουλεύουμε τό πάθος καί νά μὴν τό ἐλέγχουμε. Καί σᾶς κάνω μιά σχετική παραβολή, μέ τί μοιάζει αὐτός πού ἀφήνει ἀνεξέλεγκτα τά πάθη του καί τά ἐνεργεῖ μέ τό θέλημά του. Μοιάζει μέ ἄνθρωπο πού ὁ ἐχθρός τοῦ ρίχνει ἄπειρα βέλη μέ τό τόξο καί ἐκεῖνος παίρνει αὐτά τά βέλη καί μέ τά ἴδια του τά χέρια τά μπήγει στήν καρδιά του. Ἐκεῖνος πού συγκατεῖ τό πάθος μοιάζει μ' αὐτόν πού χτυπιέται δυνατά ἀπό τόν ἐχθρό του μέ τόξα, ἀλλά εἶναι προφυλαγμένος μέ θώρακα καί δέν τόν τρυποῦν τά βέλη. Ἐκεῖνος τέλος πού ξεριζώνει τό πάθος μοιάζει μ' αὐτόν πού χτυπιέται δυνατά μέ τόξα καί δέχεται τά βέλη καί τά κατατσακίζει ἢ τά στέλνει πίσω στήν καρδιά τοῦ ἐχθροῦ του, ὅπως ἀναφέρεται στόν Ψαλμό: «*Ἡ ρομφαία τους ἄς μπεῖ στήν καρδιά τους καί τά τόξα τους ἄς κατατσακιστοῦν*» (Ψαλμ. 36:15).

Ἄς φροντίσουμε καί ἐμεῖς ἀδελφοί μου, καί ἄν ἀκόμα δέν μπορούμε τελείως νά στρέψουμε τή ρομφαία τοῦ ἐχθροῦ στήν καρδιά του, τουλάχιστον νά μὴν δεχόμαστε τά βέλη καί νά μὴν τά μπήγουμε οἱ ἴδιοι στίς καρδιές μας ἀλλ' ἄν εἶναι δυνατόν, νά προφυλαχθοῦμε μέ θώρακα, γιά νά μὴν πληγωθοῦμε ἀπό αὐτά.

Ὁ καλός Θεός ἅς μᾶς προστατέψει ἀπό αὐτά καί ἅς μᾶς δώσει ψυχική ἀγρύπνια καί ἐπιμέλεια καί ἅς μᾶς ὀδηγήσει στό δρόμο Του. Ἀμήν.

1 Ἀβ. Ἀρσεν. P. G. 65, 1054.

2 Ἀβ. Λογγίνος P.G. 65, 257B.

3 Ἀβ. Βεν. P. G. 65, 145A.

4 Μ. Βασ. P.G. 29, 244 D. Μ. Βασ. P.G. 30, 409 C. Γρηγ. Νύσ. P. G. 35, 1152 C.

5 Γρη. Ναζ. P. G. 35, 1152 C.

6 «Εἰσί δέ καί παρ' ἡμῖν αἱ ἀρεταί κατά φύσιν, πρὸς ἅς ἡ οἰκείωσις τῆς ψυχῆς οὐκ ἐκ διδασκαλίας ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως ἐνυπάρχει. Ὡς γάρ οὐδεὶς ἡμᾶς λόγος διδάσκει τὴν νόσον μισεῖν, ἀλλ' αὐτόματον ἔχομεν τὴν πρὸς τὰ λυποῦντα διαβολήν· οὕτω καί τῇ ψυχῇ ἔστι τις ἀδίδακτος ἔκκλισις τοῦ κακοῦ. Κακὸν δέ πᾶν ἀρρωστία ψυχῆς· ἡ δέ ἀρετὴ λόγον ὑγείας ἐπέχει. Καλῶς γάρ ὠρίσαντό τινες ὑγείαν εἶναι τὴν εὐστάθειαν τῶν κατά φύσιν ἐνεργειῶν. Ὁ καί ἐπὶ τῆς ψυχῆν εὐεξίας εἰπὼν, οὐχ ἁμαρτήσῃ τοῦ πρέποντος. Ὅθεν ὀρεκτικὴ τοῦ οἰκείου καί κατά φύσιν αὐτῇ ἀδιδάκτως ἐστὶν ἡ ψυχὴ». (Μ. Βασ. P.G. 29, 196C).

[Ἀπό τό βιβλίο: «Ἀββᾶ Δωροθέου ἔργα ἀσκητικά» (ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ι΄ σελ. 251), Ἐκδόσεις «ΕΤΟΙΜΑΣΙΑ», Ἱερά Μ. Τιμίου Προδρόμου Καρέα)

(Πηγὴ ἡλ. κειμένου: hristospanagia3.blogspot.gr)